

Takdim

Hacı Bayram Velî Hazretleri, şiir yazmayı erenlerin kerâmetinden bilmiş; ancak, mübarek hayatları müddetince fazla eser te'lif etmemiş, gönül nakşını her meşgûliyetten kıymetli tutmuştur. Gelibolu'da görüştüğü Yazıcıoğlu Mehmed (k.s), kaleme almış olduğu *Muhammediye* isimli eserini kendisine takdim ettiğinde, “Oğlum, bu kitabı yazana kadar gönlünü hakk edip, işleseydin ya!” diye cevap vermiştir.

O'ndan bize intikal eden şiir sayısı mahduttur. “Çalabım bir şâr yaratmış, iki cihan arasında” mısraıyla başlayan ilâhi, Hacı Bayram Velî Hazretlerinin dört şiirinden biridir. “Anlaşılması güç bir üslûb'da söylenmiştir”; dolayısıyla şiirin, mâna ve kastının kavranabilmesi için şerhedilmesi gerekmektedir. Nitekim, Akşemseddin, Şeyhülislâm Seyyid Fezullah Efendi, Abdullhay Üsküdari-i Celvetî, Bursalı Mehmed Sahafî ve Seyyid Muhammed Nuru'l Arabî tarafından şerhedilmiştir. İsmail Hakkı Bursevî Hazretleri de, şiiri şerhedenler arasındadır.

Hacı Bayram Velî Hazretleri ile aynı tarikat silsilesi içinde yer alan İsmail Hakkı Bursevî, sadeleştirilmesi cihetine gittiğimiz *Şerh-i Rûmuzât-ı Hacı Bayram Velî* isimli risaleyi, şerhin son kısmından öğrendiğimize göre, Bursa'da ikâmet etmekteyken 1118/1706 yılının sonuna doğru tamamlamış ve hayır dua talebiyle tarikat kardeşlerine bırakmıştır.

Bu şiir, kalbin hakikatlerine vasıl olmuş bir “gönül ehli”nin sözüdür; dolayısıyla, yine bir gönül ehlinin şerh ve izahıyla anlaşılması gerekir.

Bütün hayır, feyz ve ihsan anahtarları Allah'ın elindedir ve tevekkül onadır.

Suat AK
22 Ocak 2008